

Vennskap og sosiale relasjoner, filosofiske betraktninger

Professor Bjørn Kåre Myskja (*29.september 1959) Inst. F. filosofi

og religionsvitenskap. Det humanistiske fakultet

- Tidligere **prodekan** for forskning ved NTNU
- **dr.art.** med avhandling om **Kants estetikk**
- 2006-12 redaktør av **Etikk i praksis**

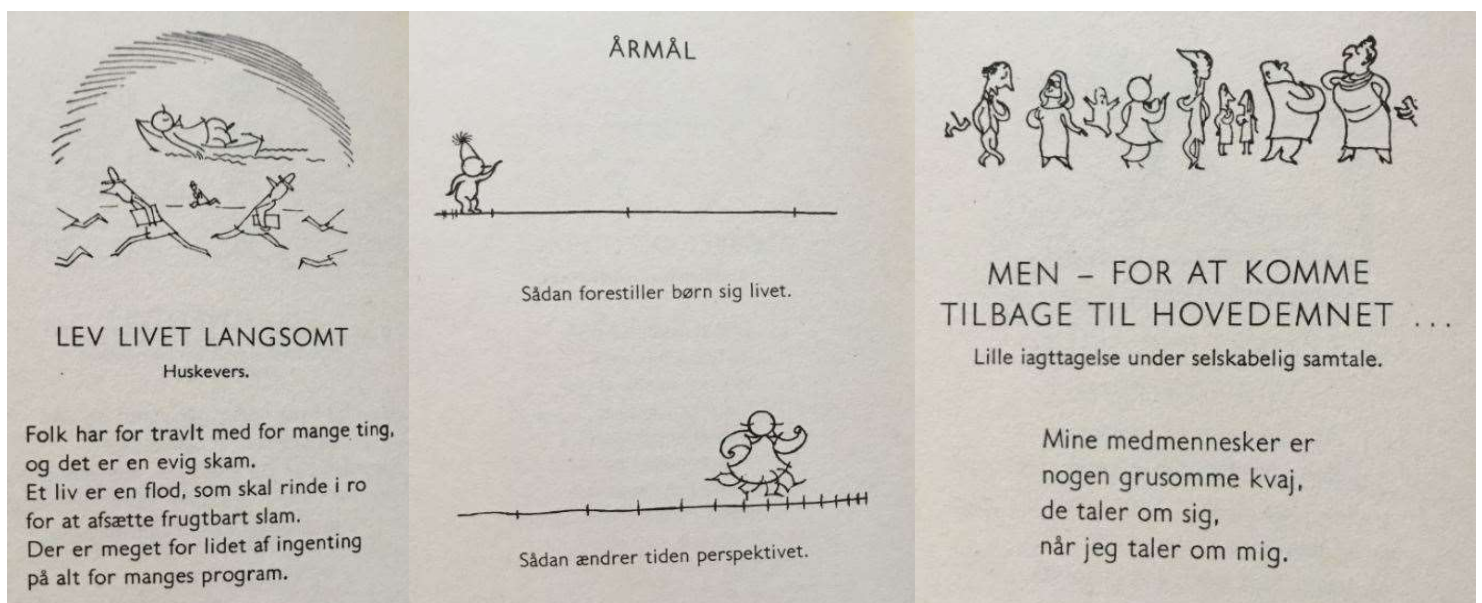
Fagområder: Etikk i teknologi, Kants- og Aristoteles etikk, politisk filosofi og estetikk

Forskningsprosjekter: Prosjektleder for "Ikkesikkerhetsvurderinger av genom-redigerte dyr: etiske og re-gulatoriske utfordringer og løsninger" finansiert av Norges forskningsråd, 2023-2026.

Prosjektleder Prosjektleder for "Genomredigering – en game-changer i lakseoppdrett: Betingelser for sosial og moralsk aksept - CRISPRsalmon" finansiert av

Norges forskningsråd, 2019-22.

Medlem av Advisory Board for "Utvikling av passende risiko- og teknologivurdering for GMO (GMO-TA)" finansiert av Bundesamt für Naturschutz 2020-21.

Gruk av Piet Hein

Filosofien om vennskap Hva har filosofien å si om vennskap? Det involverer begrepene dyd, gjensidighet, likhet, kjærlighet, glede og transformasjon.

Vi har alle venner. Men **har du noen gang stoppet opp for å tenke på hva vennskap egentlig er?** Dette har vært et tilbakevendende tema i filosofien, fra antikken til i dag.

Vi skal se på noen av de viktigste filosofiske konseptene om vennskap. Ved å gjøre det vil vi bedre kunne forstå denne typen forhold som er så grunnleggende for oss som mennesker. Fra barndommen dyrker vi vennskapsbånd med andre mennesker. Men etter hvert som tiden går, har betydningen deres en tendens til å endre seg, og vi utvikler forskjellige konsepter om vennskap.

Vennskap i henhold til klassisk filosofi En av de tidligste filosofene som reflekterte mest over vennskap var **Aristoteles** (384-322). Han mente at denne typen forhold hadde en ekstremt viktig innflytelse på moralen til alle borgere. Han foreslo at **gjennom vennskap kunne individuell dyd oppnås**. Disse ideene antyder at andre mennesker er nødvendige for å oppnå etisk eller karakterforbedring.

Dette representerer viktigheten av vennskap innen filosofien, og spesielt for Aristoteles. Det viktigste for ham var å dyrke hele samfunnets dyd. Det oppnås gjennom vennskap ettersom **individet blir bedre kjent med seg selv, noe som fungerer som** en stimulans for å perfektionere sine etiske dyder.

Gjensidighet er en av rygggradene i vennskap. Det forstås **som et toveis forhold som involverer å gi og motta**. Dette betyr at et individ i et vennskapsbånd er en aktiv deltaker i forholdet. Hvis de ikke er det, er det ekstremt vanskelig for forholdet å opprettholdes. Faktisk eksisterer ikke vennskap hvis en av partene ikke er forpliktet til forholdet. Det må være en **gjensidig og dydig kjærlighet mellom likeverdige**. Det vil si at vennskap innebærer likeverdighet i karakter og handlinger.

Likhet i vennskap Likhet er en annen viktig egenskap ved vennskap. Vennen ses på som en som er lik seg selv. De ser seg selv i den andres personlighet og karakterer.

Denne likheten innebærer en rekke **felles kjennetegn som deles mellom venner. For eksempel koder, smaker og ideologier**. For eksempel opplever du sannsynligvis at du ofte måler vennskap på grunnlag av de tingene du har til felles med vennene dine.

Kort fortalt **handler vennskap om gjensidighet og likhet**. Du trenger noen andre, foruten deg selv, som du kan se deg selv reflektert i.

Fire kvaliteter ved ekte vennskap Sanne vennskap er fantastiske da de får fram det beste i dere begge.

Dine ekte vennskap er sterke og evige søyler i livet ditt. Du kan til og med si at de er dine livspartnere. Det er velkjent at ekte venner går langt utover enkel hjelp når du er i nød.

Denne hypotesen er ikke bare en del av populær visdom. **Det finnes forskning som bekrefter at bred og solid sosial støtte forlenger forventet levealder**.

Fire egenskaper som skiller ekte vennskap fra andre forhold

1. De motiverer deg til å akseptere flere sider ved deg selv
2. De forteller deg når du tar feil
3. Du kan stole på deres hjelp og støtte
4. De lytter til deg med hjertet

„Vennskap er en enkelt sjel som lever i to kropper.”

Aristoteles (384-322)